

На основу члана 7. став 2. тачка 7, члана 9. став 1. тачка 2. Закона о друштвима за осигурање („Службени гласник Републике Српске“, број: 17/05, 1/06, 64/06, 74/10 и 47/17), члана 5. став 4. и члана 16. став 4. Закона о заступању у осигурању и посредовању у осигурању и реосигурању („Службени гласник Републике Српске“, број: 47/17) и члана 18. став 1. тачка 2. Статута Агенције за осигурање Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број: 2/15 и 76/16), Управни одбор Агенције за осигурање Републике Српске, на сједници од 28. фебруара 2018. године, донио је

ПРАВИЛНИК

о стручном испиту за обављање послова заступања и посредовања у осигурању и послова заступања добровољних пензијских фондова

I - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Правилником о стручном испиту за обављање послова заступања и посредовања у осигурању и послова заступања добровољних пензијских фондова (у даљем тексту: Правилник), прописују се:

а) услови за полагање стручног испита код Агенције за осигурање Републике Српске (у даљем тексту: Агенција), који су, у складу са Законом о заступању у осигурању и посредовању у осигурању и реосигурању (у даљем тексту: Закон), потребни за стицање увјерења о положеном стручном испиту и за добијање овлашћења за обављање послова заступања у осигурању, заступања добровољних пензијских фондова и посредовања у осигурању, односно брокерских послова у осигурању (у даљем тексту: стручни испит),

б) врсте стручних испита,

в) програми за полагање стручних испита,

г) правила и поступак полагања стручног испита,

д) форма и садржај увјерења о положеном стручном испиту и

ђ) обавезна и факултативна литература.

II - УСЛОВИ ЗА ПОЛАГАЊЕ СТРУЧНИХ ИСПИТА

Члан 2.

(1) Стручном испиту може да приступи лице које испуњава сљедеће услове:

а) да је поднијело пријаву за полагање стручног испита,

б) да је држављанин БиХ или страни држављанин с боравиштем у Босни и Херцеговини и

в) да је уплатило накнаду за полагање стручног испита код Агенције, у висини прописаној Одлуком о тарифама и накнадама Агенције за осигурање Републике Српске.

(2) Као докази о испуњавању услова из става 1. овог члана, подносе се:

а) за тачку а) става 1. овог члана, уредно попуњен прописани образац пријаве за полагање стручног испита,

- б) овјерена фотокопија идентификационог документа,
- в) за тачку б) става 1. овог члана, држављанин БиХ подноси увјерење о држављанству и потврду о пребивалишту, који нису старији од шест мјесеци, а страни држављанин подноси рјешење надлежног органа о одобрењу привременог боравка у БиХ, које није старије од шест мјесеци,
- г) за тачку в) става 1. овог члана, копија уплатнице о плаћеној накнади на рачун Агенције.

III - ВРСТЕ СТРУЧНИХ ИСПИТА

Члан 3.

(1) Одговарајућа стручна знања, у обиму прописаном члановима 6. и 7. овог правилника, утврђују се полагањем стручног испита, који организује и проводи Агенција.

(2) Стручни испит се може полагати за послове заступања, за једно од сљедећих подручја:

- а) све врсте осигурања, утврђене важећом класификацијом послова осигурања,
- б) све врсте неживотних осигурања, утврђене важећом класификацијом послова осигурања,
- в) све врсте животних осигурања, утврђене важећом класификацијом послова осигурања,
- г) неживотна осигурања у врстама: осигурање власника возила од одговорности за штету проузроковану трећим лицима и осигурање лица од посљедица несрећног случаја у моторним возилима и
- д) за обављање послова заступања добровољних пензијских фондова.

(3) Стручни испит за обављање брокерских послова у осигурању полаже се за подручје из тачке а) става 2. овог члана.

(4) Лицу које је положило стручни испит из става 3. овог члана, истовремено се, као положен, признаје и испит за послове заступања у осигурању, за све врсте осигурања, утврђене важећом класификацијом послова осигурања, осим за обављање послова заступања добровољних пензијских фондова.

(5) Лице које је положило стручни испит из става 2. овог члана, може, у складу са условима и поступком прописаним Законом и подзаконским актима Агенције, да добије овлашћење за обављање послова заступања за подручје за које је положило испит.

(6) Лице које је положило стручни испит из става 3. овог члана може, у складу са условима и поступком прописаним Законом и подзаконским актима Агенције, да добије овлашћење за обављање послова заступања за све врсте осигурања утврђене важећом класификацијом послова осигурања или овлашћење за обављање брокерских послова у осигурању.

Члан 4.

(1) Стручни испит за заступника у осигурању за све врсте осигурања, обухвата провјеру стручних знања из области прописаних у члану 6. став 2, 3, 4. и 5. овог правилника.

(2) Стручни испит за заступника у осигурању у свим врстама неживотног осигурања, обухвата провјеру стручних знања из члана 6. став 2. и 3. овог правилника.

(3) Стручни испит за заступника у осигурању у свим врстама животног осигурања, обухвата провјеру стручних знања из члана 6. став 2. и 4. овог правилника.

(4) Стручни испит за заступника у осигурању у врсти послова осигурања власника возила од одговорности за штету проузроковану трећим лицима и осигурање лица од посљедица несрећног случаја у моторним возилима, обухвата провјеру стручних знања из члана 6. став 2. и 5. овог правилника.

(5) Стручни испит за обављање послова заступања добровољних пензијских фондова обухвата провјеру стручних знања из члана 6. став 2. алинеје 6, 7, 8, 9 и 10. и став 6. овог правилника.

Члан 5.

Стручни испит за брокера у осигурању за све врсте осигурања, обухвата провјеру стручних знања из области прописаних у члану 6. став 2, 3, 4 и 5. и члану 7. овог правилника.

IV - ПРОГРАМИ ЗА ПОЛАГАЊЕ СТРУЧНИХ ИСПИТА

Члан 6.

(1) Стручни испит за обављање послова заступања обухвата провјеру знања из следећих области:

- а) основе осигурања, правни аспекти осигурања и етичка правила из области осигурања,
 - б) неживотна осигурања,
 - в) животна осигурања,
 - г) осигурање власника возила од одговорности за штету проузроковану трећим лицима
- и
- д) добровољно пензијско осигурање.

(2) Област под тачком а) става 1. овог члана, обухвата провјеру знања о:

- основним појмовима осигурања,
- врстама осигурања,
- саосигурању и реосигурању,
- подосигурању и надосигурању,
- општим одредбама о уговору о осигурању (о правима и обавезама уговорних страна у уговору о осигурању, закључивању и престанку уговора о осигурању),
- правним и пословним односима заступника са осигураником и уговарачем осигурања, те правним и другим механизмима информисаности и заштите осигураника и субјеката на тржишту осигурања,

- правним и пословним односима заступника у осигурању са друштвима за осигурање и одговорности заступника у осигурању,
- правном статусу и облику организовања заступника, односно брокера у осигурању и њиховом наступању у правном промету,
- основама надзора над обављањем професионалне дјелатности заступника, односно брокера у осигурању и
- етичким правилима у осигурању.

(3) Област под тачком б) става 1. овог члана, обухвата провјеру знања о неживотном осигурању, и то:

- врстама осигурања и осигураним ризицима из групе неживотних осигурања,
- снимању ризика код закључивања уговора,
- основама за обрачун премија осигурања и
- сумама осигурања, стварној штети и одштети, те поступку извршавања уговора о осигурању.

(4) Област под тачком в) става 1. овог члана, обухвата провјеру знања о животном осигурању, и то:

- врстама осигурања и осигураним ризицима из групе животних осигурања,
- додатним осигурањима уз животна осигурања,
- понудама животног осигурања, закључивању и престанку уговора,
- основама за обрачун премија осигурања,
- индивидуалној капитализованој штедњи и
- откупу и приносу, те поступку извршавања уговора о осигурању.

(5) Област под тачком г) става 1. овог члана, обухвата провјеру знања о осигурању власника возила од одговорности за штету проузроковану трећим лицима и осигурању лица од посљедица несрећног случаја у моторним возилима, и то:

- ризицима који се осигуравају,
- преузимању и снимању ризика,
- минималним подацима потребним за закључивање уговора,
- начину утврђивања премије осигурања,
- поступку и роковима за рјешавање одштетних захтјева,
- лицима која немају право на накнаду штете,
- праву друштва за осигурање на суброгацију,
- законски одређеним осигураним сумама и
- накнади штете проузроковане од стране непознатог, неосигураног или возила иностране регистрације.

(6) Област под тачком д) става 1. овог члана, обухвата провјеру знања о добровољном пензијском осигурању, и то:

- основним појмовима у добровољном пензијском осигурању,
- основама функционисања добровољних пензијских фондова и пензијских планова,
- начину и процедурама учлањења у добровољни пензијски фонд,
- пореском третману чланова добровољног пензијског фонда,
- улози и садржини проспекта добровољног пензијског фонда,
- о начину отварања индивидуалних рачуна, вођења регистра индивидуалних рачуна, преноса средстава и давању извода са индивидуалног рачуна члана добровољног пензијског фонда,

- оглашавању и маркетингу добровољних пензијских фондова,
- обавезама обавјештавања које има друштво за управљање добровољним пензијским фондом према члановима добровољног пензијског фонда,
- аспектима инвестиционе политике.

Члан 7.

Стручни испит за обављање брокерских послова у осигурању, обухвата провјеру знања из области наведених у члану 6. став 2,3,4. и 5. овог правилника, а поред тога и знања да:

- изради одговарајућу анализу ризика и примијени начела покрића ризика,
- изради оцјену финансијске способности друштва за осигурање за покриће ризика на основу доступних информација,
- препозна потребе потенцијалних осигураника и уговарача осигурања и упозна их са њиховим обавезама и правима из уговора о осигурању,
- посредује при закључивању уговора о осигурању, који осигуранику нуди највећу сигурност,
- осигураника упозна са правилима за обрачун премије,
- провјери садржај полисе осигурања,
- обавијести друштво за осигурање о ризицима осигураника,
- помаже осигуранику, како код закључивања уговора о осигурању, тако и за вријеме трајања уговора, а нарочито у случају штете или наступања осигураног случаја из уговора закљученог уз посредовање брокера у осигурању,
- провјерава уговоре о осигурању закључене уз његово посредовање и предлаже евентуалне измјене и допуне уговора и
- закључи и изврши уговоре о реосигурању, за све врсте реосигуравајућих уговора.

Члан 8.

(1) Агенција организује професионалну едукацију, у складу са програмима из члана 6. и 7. овог правилника.

(2) Професионалну едукацију из става 1. овог члана, Агенција може провести самостално или у сарадњи са домаћим или страним високошколским установама или специјализованим институцијама.

(3) Трошкове професионалне едукације из става 1. и 2. овог члана, сноси корисник.

(4) Присуствовање професионалној едукацији, у складу са одредбама овог правилника, је обавезно за приступање стручном испиту.

(5) Директор Агенције доноси одлуку о организовању професионалне едукације у складу са овим чланом, која се објављује у једном од дневних листова, доступном на цијелој територији БиХ, и на интернет страници Агенције.

Члан 9.

(1) Агенција организује додатне обавезне програме едукације овлашћених заступника у осигурању, заступника добровољних пензијских фондова и брокера у осигурању, у случају значајних промјена у законској регулативи и правилима струке осигурања, посредовања и заступања, а у функцији испуњавања захтјева знања и компетентности.

(2) Додатни обавезни програми из става 1. овог члана, објављују се на интернет страници Агенције.

(3) Агенција организује додатну едукацију овлашћених заступника у осигурању, заступника добровољних пензијских фондова и брокера у осигурању у складу са програмом из става 1. овог члана.

(4) Додатну едукацију из става 3. овог члана, Агенција може провести самостално или у сарадњи са домаћим или страним високошколским установама или специјализованим институцијама.

(5) Трошкове додатне едукације из става 3. и 4. овог члана, сноси Агенција.

(6) Присуствовање додатној едукацији, у складу са одредбама овог правилника, је обавезно и у функцији је континуираног испуњавања захтјева стручности за овлашћене заступнике у осигурању, заступнике добровољних пензијских фондова и брокере у осигурању.

(7) Директор Агенције доноси одлуку о организовању додатне едукације у складу са овим чланом, која се објављује у једном од дневних листова, доступном на цијелој територији БиХ, и на интернет страници Агенције.

V – ПРАВИЛА И ПОСТУПАК ПОЛАГАЊА СТРУЧНОГ ИСПИТА

Члан 10.

(1) Стручни испит, у складу са овим правилником, проводи Испитна комисија за полагање стручног испита (у даљем тексту: Испитна комисија), која има пет чланова и секретара.

(2) Предсједника, чланове и секретара Испитне комисије именује директор Агенције.

(3) Чланови Испитне комисије и секретар имају право на накнаду, коју одређује директор Агенције.

Члан 11.

Испитна комисија има сљедеће надлежности:

а) утврђује испитне писане тестове за полагање за сваку врсту стручног испита, за сваки појединачни испитни рок, у складу са овим правилником,

б) организује и обавља испите, утврђује резултате испита и о томе саставља извјештај, који доставља директору Агенције,

в) објављује резултате испита за сваки испитни рок,

г) припрема увјерења о положеним стручним испитима и доставља директору Агенције на потпис,

д) разматра захтјеве за признавање стручних испита положених код Агенције за надзор осигурања Федерације БиХ и у иностранству и даје приједлог директору Агенције,

ђ) доноси правила и процедуре за свој рад,

е) обавља и друге послове у вези са примјеном овог правилника.

Члан 12.

(1) Агенција организује стручне испите из члана 3. став 2. и 3. овог правилника, у редовном испитном року у мјесецу мају.

(2) Директор Агенције објављује позив за полагање стручног испита, у једном од дневних листова, доступном на цијелој територији БиХ и на интернет страници Агенције, у којем се одређује:

- а) врста стручног испита,
- б) мјесто и вријеме одржавања стручног испита,
- в) рок за пријављивање,
- г) услови за приступање полагању стручног испита,
- д) начин објављивања резултата стручног испита,
- ђ) накнада за полагање стручног испита и
- е) друге потребне информације.

(3) Вријеме од дана оглашавања позива из става 2. овог члана до дана одржавања стручног испита, не може бити краће од 15 дана, а рок за пријављивање на испит не може бити краћи од седам дана од дана објављивања.

(4) Директор Агенције утврђује облик и садржај образаца пријава за полагање стручног испита, који се објављују на интернет страници Агенције.

(5) Изузетно од одредбе става 1. овог члана, Агенција може да организује полагање стручног испита и у ванредним роковима, у складу са овим правилником.

Члан 13.

(1) Стручни испит се полаже на једном од званичних језика у БиХ, у облику писаних тестова, који садрже 100 испитних питања.

(2) Критериј за оцјењивање утврђује се на начин да се за свако испитно питање, на које је лице које је приступило испиту (кандидат) дао тачан одговор, додјељује један бод.

(3) Приликом оцјењивања тестова чланови Испитне комисије немају увид у идентитет кандидата чији тест оцјењују.

(4) Успјех на испиту се оцјењује са „положио“ и „није положио“.

(5) Сматра се да је кандидат положио стручни испит, ако тачно одговори на 60 и више испитних питања.

(6) Сматра се да кандидат није положио стручни испит, ако нема довољан број тачних одговора или одустане од полагања, за вријеме трајања испита.

(7) Листа кандидата који су положили стручни испит, објављује се на интернет страници Агенције, а кандидате који нису положили стручни испит, директор Агенције обавјештава писаним путем.

Члан 14.

(1) Стручни испити се одржавају у Бањој Луци.

(2) Лице које се пријави за полагање стручног испита и достави потребне доказе, а не приступи полагању стручног испита, може полагање стручног испита да пријави у наредном испитном року, без нове уплате накнаде.

(3) Лица која су се пријавила за полагање стручног испита, дужна су да се региструју за полагање 45 минута прије почетка испита и ставе на увид важећи идентификациони документ.

(4) Регистрацију и идентификацију кандидата врше лица запослена у Агенцији, које одреди директор Агенције и која имају право на накнаду, коју одређује директор Агенције.

(5) Лица из става 4. овог члана, сваком регистрованом кандидату, одређују шифру, која се исписује на обрасцу пријаве и на припремљеном тесту за полагање стручног испита.

(6) Послије завршеног поступка регистрације кандидата, испит почиње подјелом шифрованих тестова, траје 120 минута, а завршава истеком тог времена, односно прије истека, ако су сви кандидати завршили и предали тест.

(7) Испиту присуствују чланови Испитне комисије или лица која одреди предсједник Испитне комисије, уз обавјештење директора Агенције.

(8) За вријеме трајања испита кандидатима није дозвољено да међусобно разговарају или да, осим теста, користе било какав други документ или папир за биљешке, мобилни телефон, лаптоп рачунаре, калкулаторе и сл.

(9) Са стручног испита се одстрањује кандидат који својим понашањем омета нормално одвијање испита или када се установи да, у току испита, користи недозвољена средства.

(10) Кандидату није дозвољено да износи испитне тестове из просторије у којој се испит одржава.

Члан 15.

(1) У року од седам дана од дана пријема обавјештења Агенције, кандидат који није положио испит, може да поднесе захтјев за увид у тест који је полагао и појашњења у вези са оцјенама његових одговора на испитна питања.

(2) На основу захтјева из става 1. овог члана, Испитна комисија врши провјеру одговора на испитна питања и датих оцјена и омогућава увид у тест, о чему сачињава записник и доставља га кандидату, у року од 15 дана од дана подношења захтјева.

(3) У случају да се утврди да је дошло до грешке или пропуста у оцјењивању, Испитна комисија о томе подноси извјештај директору Агенције.

(4) Ако су пропусти из става 3. овог члана, могли да утичу и да измијене резултат испита из „није положио“ у „положио“, директор Агенције налаже Испитној комисији да изврши исправку оцјене.

Члан 16.

(1) Лицу које је положило стручни испит издаје се Увјерење о положеном стручном испиту, потписано од стране директора Агенције (у даљем тексту: увјерење), које садржи:

- а) заштитни знак Агенције,
- б) име (име оца) и презиме кандидата,
- в) датум и мјесто рођења кандидата,
- г) датум полагања стручног испита,
- д) назив положеног стручног испита,
- ђ) број и датум издавања увјерења,
- е) клаузулу да полагање испита не даје овлашћења за обављање послова заступања у осигурању, односно брокерских послова у осигурању и
- ж) печат Агенције.

(2) Увјерење се издаје у року од 30 дана од дана објаве резултата испита.

VI - ОБАВЕЗНА И ФАКУЛТАТИВНА ЛИТЕРАТУРА

Члан 17.

(1) Обавезна литература, чија ће садржина бити заступљена у испитним питањима, у складу са програмима из чланова 6. и 7. овог правилника, обухвата:

а) важеће законске прописе који регулишу област:

- 1) осигурања и посредовања у осигурању,
- 2) оснивања и функционисања привредних друштава,
- 3) облигационих односа, а посебно уговоре о осигурању,
- 4) добровољног пензијског осигурања.

б) подзаконске прописе Агенције, који регулишу област:

1) посредовања, уписа и вођења регистра посредника у осигурању, уговоре о посредовању у осигурању, обрачуну провизије посредника у осигурању, извјештавању посредника у осигурању,

- 2) оснивања и функционисања Омбудсмана у осигурању,
- 3) пословне етике друштава за осигурање, заштите и информисања потрошача у осигурању,
- 4) врста осигурања,
- 5) добровољног пензијског осигурања.

(2) Детаљни списак обавезне литературе из става 1. овог члана директор Агенције објављује на интернет страници Агенције.

(3) У случају измјена и допуна прописа наведених у ставу 1. овог члана, као и усвајања нових подзаконских аката који се односе на обављање послова заступања и посредовања у осигурању, директор Агенције објављује ажурирани списак обавезне литературе на интернет страници Агенције.

Члан 18.

Препоручена факултативна литература обухвата уџбенике, стручне књиге из области осигурања, услове осигурања друштава за осигурање за различите врсте послова осигурања, приручнике за полагање стручних испита и друге изворе, са листе коју доноси директор Агенције и објављује на интернет страници Агенције.

VII - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 19.

Увјерења о положеном испиту за заступника или брокера у осигурању, стечена у складу са Правилником о полагању стручног испита за обављање послова посредовања у осигурању ("Службени гласник Републике Српске", број: 1/07) и Правилником о стручном испиту за посреднике у осигурању ("Службени гласник Републике Српске", број: 10/11), остају на снази.

Члан 20.

(1) Стручни испит положен код Агенције за надзор осигурања Федерације БиХ, признаје се као услов за добијање овлашћења и упис у регистре Агенције, под условима реципроцитета.

(2) Испитна комисија признаје стручни испит положен у иностранству, као услов за добијање овлашћења и упис у регистре Агенције, ако заинтересовано лице испуњава услове из члана 2. став 2. тачке б), в) и г) овог правилника, и ако је програм по којем је положен стручни испит у сагласности са програмима из овог правилника.

(3) За признавање стручног испита положеног у иностранству, потребно је да заинтересовано лице:

- а) поднесе захтјев за признавање испита,
- б) достави доказе да испуњава услове из члана 2. став 2. тачке б), в) и г) овог правилника,
- в) приложи одговарајуће увјерење о положеном стручном испиту, са овјереним преводом са страног на један од званичних језика у БиХ,
- г) приложи пропис и програм у складу са којим је полагао стручни испит, са овјереним преводом са страног на један од званичних језика у БиХ.

(4) Директор Агенције доноси рјешење о признавању стручног испита, ако Испитна комисија оцијени да су испуњени услови из става 2. и 3. овог члана.

(5) Признавањем стручног испита, заинтересовано лице не добија и овлашћење за обављање послова заступања, односно брокерских послова у осигурању, те ни за обављање послова заступања добровољних пензијских фондова, које се добија у складу са подзаконским актима који регулишу ову област.

Члан 21.

(1) Право на стицање увјерења о положеним испитима из члана 3. став 2. и 3. овог правилника, без провјере знања, имају запослени у Агенцији, који испуњавају услове из члана 2. овог правилника, ако:

- поднесу захтјев за стицање увјерења о положеном стручном испиту у којем ће навести врсту стручног испита из члана 3. став 2. и 3. овог правилника,
- су у Агенцији стекли искуство у стручним пословима и/или пословима супервизије у осигурању од најмање три године,
- су уплатили накнаду за полагање испита.

(2) О захтјеву из става 1. алинеја 1. овог члана, директор Агенције доноси одлуку којом се захтјев одобрава и на основу којег се, у складу са чланом 16. овог правилника, издаје одговарајуће увјерење о положеном стручном испиту.

(3) Датум доношења одлуке директора Агенције из става 2. овог члана сматра се датумом полагања стручног испита.

(4) Директор Агенције доноси одлуку о одбијању захтјева уколико запослени радник Агенције, подносилац захтјева, не испуњава услове из става 1. овог члана.

Члан 22.

Ступањем на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о стручном испиту за посреднике у осигурању ("Службени гласник Републике Српске", број: 10/11).

Члан 23.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: УО-5/18
28. фебруара 2018. године
Бања Лука

Предсједник
Управног одбора,
Горан Рачић